

REFERAT

Bibliografisk Råd

Referat fra møde i Bibliografisk Råd

Fredag den 4. december 2015 kl. 10.30-16:00

Deltagere

Susanne Thorborg, DBC (formand)
Henriette Fog, Det Kongelige Bibliotek
Leif Andresen, Det Kongelige Bibliotek
Hanne Hørl Hansen, DBC
Dorete Bøving Larsen, Statsbiblioteket
Line Jung Lindhard, DBC
Helle Møller Villadsen, Professionshøjskolen UCC
René Høtbjerg Øhlenschlæger, Københavns biblioteker
Anders Cato, Kulturstyrelsen

Afbud

Pernille Saul, Guldborgsundbibliotekerne

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden

Da Henriette ikke kunne være til stede på hele mødet havde Susanne accepteret at være mødeleder.

Susanne bød alle velkomne.

Dagsorden godkendtes.

2. Meddelelser

2.1. Nyt medlem af BIR

Line Jung Lindhard blev hilst velkommen som medlem af BIR efter Susanne som

Kulturstyrelsen

H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V
www.kulturstyrelsen.dk

Anders Cato
Specialkonsulent
Bibliografiske spørgsmål
Kontor for Biblioteker

aca@kulturstyrelsen.dk
Direkte tlf. 33 73 33 96

EAN 5798000793132
CVR 26489865

4. december 2015

forlader rådet den 1.1.2016.

2.2. TC 46 standarder vedrørende translitteration

Anders har fra Pernille og Leif fået en liste på de standarder der bruges i Danmark. Listen videresendes nu til Bibliotekscenter for Integration, så at de kan udtale sig om disse standarder er de korrekte at bruge i Danmark.

2.3. Dublin Core-konference i København i oktober 2016

Leif meddelte at næste DC-konference bliver afholdt i København d. 13-16. oktober 2016.

Der er foreslået etableret en dansk local host-komité med – indtil videre – deltagelse af Leif, Susanne og Preben Aagaard. Det bliver en konference med peer-review-papers og folk der er interesserede af at holde oplæg bedes overveje dette.

2.4. Finansloven og Nationalbibliografien

Der bliver afholdt et møde mellem DBC og Kulturstyrelsen i uge 50 med anledning af den nye finanslov og dets eventuelle konsekvenser for Nationalbibliografien.

Referentens bemærkning: mødet blev efterfølgende aflyst, da det viste sig, at finansloven ikke havde nogen direkte konsekvenser for Nationalbibliografien.

3. Indstillingerne vedr. RDA og en National Strategi for Autoritetsdata

3.1. RDA-projektet

Status og drøftelse af foreløbige udkast

Som bilag til punktet forelå det første samlede udkast til en endelig indstilling. inkl. en række bilag. Mødets drøftelser koncentreredes om selve indstillingen, dvs. de første 5 sider i notat.

3.1.1. Indstilling

Mødet syntes at anbefalingen i indledningsafsnittet bør fremhæves typografisk ligesom ikke alene nødvendigt skift af format men også skift af datamodel bør fremgå.

Indledningsafsnittet blev gennemgået og en del ændringer blev lavet. Paragraf 2: Vi understreger den første del af indstillingen og slår pin 2 og 5 sammen til en.

I afsnittet "Hvad sker der hvis vi ikke gør det?" pointeredes følgende: Genbrug bliver yderst vanskeligt, hvis omverden skifter både regelsæt og datamodel.

Vi strammer teksten lidt op om at der er en række omkostninger uanset hvad vi gør. Vi forventer at katalogredskaber bliver dyrere med en egen løsning.

I afsnittet "Konsekvenser – indflydelser" blev følgende påpeget: Sætningerne er lidt lange og svære. Vi prøver at skrive dem lidt om.

I afsnittet "*Katalogiseringsmæssigt*" var der kun et par redaktionsmæssige rettelser og ændrede formuleringer.

Afsnittet "*Format og dataudveksling*" hænger tæt sammen med bil. 4. Der mangler en meget kort forklaring om hvad BIBFRAME er. Det eneste format vi kender som er muligt at bruge sammen med Linked Open Data i dag er BIBFRAME og derfor er det dette format som vi fortæller lidt om.

Hvis nogen har bemærkninger til de andre bilag sendes disse direkte til redaktionsgruppen.

3.1.2. Business case

Anders redegjorde for business casen. Den er godt på vej at være klar. Der mangler kun en del mindre justeringer af Faarup & Partners. Derefter skal man i Styrelsen tilpasse den lidt, så at den bliver mere forståelig for dem der en gang skal træffe beslutning. Det svære er at gøre klart at vi får en initial omkostning, som efter et par år imidlertid vil være betalt og efter endnu et par år vil give gevinster for bibliotekssamfundet.

De økonomiske konsekvenser af en overgang blev drøftet og mulige alternative løsninger berørt. Mødet konstaterede imidlertid at det som koster flest penge er at lade være med at følge med udviklingen. Vælger vi ikke RDA sakker vi hurtigt alvorligt bagud i forhold til de fleste andre lande, vi normalt måler os med.

Et problem hvis vi venter for længe, er genbrug af katalogdata. Så kan vi ikke længere genbruge udenlandske poster som vi kan i dag. Dertil kommer at en udskydelse af en overgang vil betyde at en stor del af de foretagne analyser og eksempler vil skulle gennemgås og opdateres igen. For de institutioner der har bidraget til analyserne, har opgaverne hermed været af væsentligt omfang.

3.1.3. Der blev diskuteret at vi burde skærpe formuleringen "fremtidssikre dataudvekslingen...". Den er vigtigere end vi først tænkte.

Det er vigtigt at den følgeskrivelse som vi gør til indstillingen åbner for en dialog om den præcise form for implementering, mellem BIR og Styrelsens direktion. Vi skal lægge op til en diskussion om den konkrete implementering og her kan vi også diskutere forskellige måder som det her kan finansieres på.

Diskussionen om følgeskrivelsen fortsætter i Forretningsudvalget.

3.2. National strategi for autoritetsdata

Status og drøftelse af foreløbige udkast

3.2.1. Videre proces med arbejdsgrupperne

Susanne og Hanne rapporterede fra gruppe 1 respektive gruppe 2.

Der fulgte en diskussion på rapporterne og en del mindre rettelser og ændringer blev lavet. Bl.a. blev følgende emner berørt:

Hvad gør vi hvis et bibliotek har en lokal variant af en navneform, men alligevel vil bruge den URI som peger på en autoritetspost? Der blev betonet at det er URIen der gør biblioteket i stand til at hente data, men siden er det det lokale system, der afgør hvordan det fremvises. Der blev foreslået at denne problematik afspejles gennem en use case.

Artikler i navneformer, især for korporationer.

Leif gjorde opmærksom på punktet på Rådets arbejdsplan vedr. færdiggørelse af "Ordning af registre i onlinekataloger", hvor status er, at det afventer RDA. Mere præcist afventer det en afklaring af brugen af artikler i navneformer/autoritetsdata. Dette vil være en væsentlig faktor i forbindelse med overvejelserne om at afskaffe den specielle brug af x som alfabetiseringsstegn – som igen er forudsætningen for en fuld overgang til UNICODE. Mødet udtrykte ønske om, at denne problemstilling adresseres i gruppe 2's rapport.

Hanne og Susanne, som tovholdere, gennemser og tilser at alt er med ved den endegyldige gennemskrivning.

3.3.Revideret tidsplan

Vi arbejder nu efter en samlet tidsplan for begge indstillingerne, den om RDA og den om en National Strategi for Autoritetsdata. Begge indstillinger bliver afleveret samtidig. Den business case der bliver lavet vil blive tilpasset til begge indstillingerne og vil dække begge områder, men der skal fremgå at afhængighed kun findes i den ene retning og ikke i den andre.

4. Arbejdsgruppe vedr. BIBFRAME

Status fra arbejdsgruppen

Leif havde en præcisering vedr. punktet om BIBFRAME i det forrige referat og den sender han ind.

Det der er sket siden sidst er at den 3. november udsendte Sally McCallum en meddelelse til listen at man havde lavet en udvidelse til BIBFRAME, som nu vil blive BIBFRAME 2.0. Sandsynligvis er denne nye version klar før ALA Midwinter i januar.

Syv specifikationer er lagt på version 1.0 så at den bliver 2.0.

De syv nævnte specifikationer bliver nu behandlet i vores arbejdsgruppe og er allerede fordelt på deltagerne.

Authority indgår endnu ikke, men det må vi se på når det kommer.

Når 2.0 er kommet går gruppen igennem den og kigger på reaktionerne. Efter ALA Midwinter mødes gruppen og diskuterer hvordan man går videre.

Næste skridt i BIBFRAME-projektet er at vi vil have en konvertering fra danMARC2 til Bibframe 2.0. En underarbejdsgruppe har allerede kigget på en prøvekonvertering. Det standard værktøj der tilbydes er ufuldstændig. Det kan bruges som et hjælpende analyseværktøj, men det duer ikke i nuværende form.

Efter en tid ville det være en idé at få en præsentation for hele BIR om hvordan det ser ud og hvad BIBFRAME 2.0 indebærer.

5. Formatopdateringer

5.1. Ændringer i hjælpepostformatet (Bilag H til Katalogiseringsformatet).

Ændringsforslag – feltoversigt. (Bilag 1)

De ændringer til danMarc2 bilag H (hjelpepostformatet) som foreslås her er middelbare ændringer som vi har behov for i samarbejdet med VIAF.

Forslagene relaterer sig til det punkt på handlingsplanen der hedder " Tilretning af hjælpepostformatet - Generel ajourføring i forhold til MARC21. (Bilag 4)

Line gennemgik forslaget:

Allerede nu og her har DBC et konkret behov for ændringerne i forbindelse med autoritetsdataprojekt for 2015 og for at kunne hente data fra VIAF. Derfor er de foreslåede tillæg til formatet helt nødvendige.

Det blev påpeget at felt 043 mangler delfelt c, hvis indhold skal angives efter ISO-standard.

Det skal også fremgå efter hvilke standarder indhold i felt 046 og felt 375 skal angives.

Det blev pointeret at dokumentet ikke er publiceringsklart endnu, idet der mangler angivelse af, hvordan delfelterne skal anvendes.

Line replicerede at publicering kan afvente den forestående større revision, men Rådets principgodkendelse af forslaget er vigtigt for at kunne komme videre med genbrug af data fra VIAF.

BIR tilsluttede sig forslaget med de nævnte rettelser og det blev besluttet at vi overlader til forretningsudvalget at godkende den endegyldige version.

6. Søgning på funktionskoder

(Bilag 3)

Hanne fremlagde forslaget, som er udarbejdet på opfordring af BIR efter forslag fra Statsbiblioteket.

Rådet drøftede om det vil være hensigtsmæssigt at gruppere de forskellige koder ifølge det forslag som Hanne havde sammenstillet?

Der var forskellige meninger om brugbarheden af at gruppere koderne. Enten ser man

dem kun som forvirrende og opsplittende, eller kan man godt se den gevinst man kan få gennem at kunne dele koderne op til søge- eller præsentationsformål.

Der mangler en "negativ" kode. En kode for alt det der ikke har kode.

Hanne mente at koderne ikke generer, men de tilføjer en ekstra kompleksitet i posten, som måske ikke alle ønsker.

Susanne konkluderede, at der ikke var fremkommet klare eksempler på brugsscenarier, der peger på et behov for ny koder som foreslået, og den overvejende stemning var, at lade forslaget ligge. Det blev dog aftalt, at DBC's repræsentanter tager sagen med tilbage til teknikerne der laver grænsefladen til bibliotek.dk og spørger om man her kan se nogle gode brugsscenarier for de grupperede koder. Kommer der positiv feedback til BIR tager vi den op igen. Forretningsudvalget afgør om spørgsmålet skal tages op igen.

7. BIR og DKABM

På foranledning af en henvendelse til Styrelsen vedr. evt. praksisregler for søgning i DKABM ønskes en indledende drøftelse af BIR's rolle i forhold til DKABM

Leif redegjorde kort for baggrunden til DKABM. Det er et resultat af et samarbejde mellem de daværende tre styrelser. Der fandtes en ABM-standard arbejdsgruppe (2002-2003), som Leif deltog i. Se <http://biblstandard.dk/abm/> for den model der blev udarbejdet. Et antal supplerende dokumenter er lavet og ligger også på denne side, f.eks. fra domæne-standard til DKABM. I 2011 kom der en opdateret udgave af DKABM.

DKABM er brugt i DBCs databrønd og i Europeana.

Årsagen til at man valgte DKABM som fællesformat i brønden er at brønden indeholder så mange andre data end normalt bibliografiske. Et rent bibliografisk format ville ikke passe her.

Men hvad har så BIR at gøre på denne boldgade? Den rolle BIR kan spille i forhold til DKABM vil være fastlæggelse af søgeveje ansvar for den danske biblioteksprofil. Hvis man tager udgangspunkt i Brøndens DKABM-profil, og betragter den som en de facto-standard, kan man begynde at kigge på søgeveje.

De eksisterende praksisregler for søgeveje bygger stramt på danMARC2. Da DanMARC2 er mappet til DKABM så skulle man fint kunne mappe praksisveje til DKABM også. Dette er dog hidtil ikke sket.

Diskussionen konkluderedes af Susanne med at vi ikke er helt klare på afgrænsningen og gaden af BIR's ansvar for DKABM, men vi gerne vil tage ansvaret indenfor det bibliografiske område. Næste spørgsmål er så, hvordan vi gør det.

Det blev fastslået at spørgsmålet skal op på BIR's arbejdsplan. Der blev endvidere besluttet at Forretningsudvalget formulerer et punkt til et kommende BIR-møde hvor BIR's forhold til DKABM skal defineres og hvor det skal vurderes om de søgeveje som de facto er sat op er

de ønskede og om de er tilstrækkeligt dokumenteret.

8. Handlingsplan for 2016

(Bilag 4)

Handlingsplanen for 2016 blev gennemgået og opdateret.

9. Eventuelt

Dorete fortalte at problemet med at udvide deltagerkredsen på BIBFRAME-gruppens mailingliste og wiki skal være løst nu.

Der blev rejst et ønske om, at der sendes en info ud til Rådet når referater er godkendt og oplagt på BIR's webside. Anders lovede at det vil ske.

På en forespørgsel vedr. ajourføring af konverteringsbeskrivelserne danMARC2 <-> MARC21, blev det fastslået, at det er Styrelsens ansvar

Henriette takkede Susanne for mange år i BIR og uddelte en lille gave fra rådet og Styrelsen.